

ዝተደጎለ ቲቢ – ናይ ሕሙም ሓበሬታ

ሕማም ቲቢ ብሳንቡኣዊ ቲቢ ዘለዎ ሰብ ኢዩ ዝመሓላለፍ። ሓደ ሰብ ክስዕል ወይ እንጥሾ ክብል እንከሎ እቲ ባክቴሪያ ኣብ ኣየር ይዝርጋሕ። ሰባት ኣብ ጥቓ እቲ ሕሙም ሰብ ዘለዉ ነቲ ባክቴሪያ ናብ ውሽጢ የስተንፍስዎ። ኩሉ ናብቲ ሕማም ዝተቐልዐ በቲ ሕማም ይልከፍ ማለት ኣይኮነን፤ ከምኡውን ዝተለኸፉ ይሓሙ ማለት ኣይኮነን። ኩሎም ቲቢ ዘለዎ ሰባት ኣማሓላለፍቲ ማለት ኣይኮኑን።

ኣብ መብዛሕትኦም ሰባት፣ እቲ ናይ ምክልኻል ስርዓት ነቲ ባክቴሪያ ካብ ዕቤት ደው ክብሎ ይኽእል። እቶም ባክቴሪያ ንጡፋት ኣይኮኑን፤ ኮይኑ ኣብ ኣካላት ክጸንሑ ይኽእሉ ከምኡውን ጸኒሖም ኣብ ዳሕረዋይ ደረጃ ክነጥፉ ይኽእሉ። እዚ ድማ ዝተደጎለ ቲቢ ይበሃል።

ዝተደጎለ ቲቢ ዘለዎም ሰባት፡-

- ጥዑያት ኢዮም
- ናብ ካልኦት ሰባት ቲቢ ኣየማሓላለፉን ኢዮም
- ን ቱበርኩሊን (tuberculin) መርመራ (PPD) ወይ ኣዎንታዊ ናይ ደም መርመራ (tuberculosis antigen) መልሰ-ግብሪ ኣለዎም
- ነቲ ንጡፍ ሕማም ቲቢ ከማዕብሉ ይኽእሉ

ትሽዓተ ካብ ዓሰርተ ሰባት ዝተደጎለ ቲቢ ዘለዎም ንጡፍ ዝኾነ ቲቢ ኣየማዕብሉን ኢዮም። እቶም ኣብ ዝዓበየ ሓደጋ ዘለዉ ሰባት እቶም ሓደስቲ ልኹፋት ኢዮም፤ ማለት እቶም ኣብ ዝሓለፉ ክልተ ዓመታት ዝተለኸፉ ኢዮም። ህጻናትን መንእሰያትን፣ ኣብ ዝሓለፉ ሽዱሽተ ኣዋርሕ ዝሓረሳ ደቂ-ኣንስትዮ፣ ከምኡውን ብሰንኪ ሓማም ወይ መድሃኒት ድኹም ተቐውሞ ሓይሊ ን ቲቢ ዘለዎም ሰባት ነቲ ሕማም ንኸማዕብሉ ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ ኢዮም ዝርከቡ።

ብሓፈሽኡ እቲ ሰብ ኣብዚ ቀረባ እዋን ዝተለኸፈ ምስ ዝኸውንን ከምኡውን ንመድሃኒት ምውሳድ ዝኾነ ዕንቕፋት ምስ ዘይህልዎን ዝተደጎለ ቲቢ ክሕከም ይከኣል ኢዩ።

ዝተደጎለ ቲቢ ሃልዩካ ከምኡውን እዞም ዝስዕቡ እንተድኣ ተሞኪርካ፡-

- ✓ ንንውሕ ዝበለ እዋን ሰዓል (ልዕሊ ሰለስተ ሰሙናት)
- ✓ ረስኒ
- ✓ ብግዜ ለይቲ ርሃጽ
- ✓ ዘይወለንታዊ ክብደት ኣካላት ምጉዳል
- ✓ ፈሳሲ ዘለዎ ሕብጥ ኣብ ክሳድ

ንጡፍ ዝኾነ ቲቢ ንምክልኻል ናብ ማእከል ሕክምናኻ ከተመልከት ኣለካ።